

u' una encontrada; la fauna y la flora: determina un género de vida y d' ocupacions, lo favorable desarrollo á ciertas aptituts y á ciertas ideas, la creació d' institucions socials, y l' exercir una influencia ben marcada en lo curs de la historia.

Aixís veyém com en l' Assia, los únichs països qu' han prosperat, son la China y la India, pero es perque 's troban limitats per una costa regular, ab rius navegables y ab un clima bastant tolerant. L' Arabia ha quedat feta un de sèrt, perque no te ni rius, ni sas costas son abordables; cosa que si fá ó no fá li passa á la Persia. Del antich continent, no hi há dupte que la Europa es configurada de manera que potser no n' hi há d' altre que hi pugui compararshi. Ab sas costas apropiadas, ab sos rius si no tan extensos com los del Assia més propis per la navegació, ab sa temperatura equilibrada, lo terreno casi per tot apte per la agricultura, las varietats dels productes naturals, poch obstacles pera comunicarse; tot contribueix á ferla propicia pera rebre la civilisació, conservar-la per molts segles, fecundarla y accelerarla per sempre més.

Si volguessim considerar aislats los elements principals que forman la configuració d' un país, hi trobém las montanyas, los rius, lo clima, la fauna, la flora, las riquesas minerals; elements que hi tenen una marcada y ben determinada influencia.

Las montanyas á la vegada que com fortas murallas protegessen á las poblacions de las valls, serveixen de refugi quan son invadidas per pobles estrangers. Sense 'ls Alpes, Italia hauria sigut invadida molts segles abans pels barbres; sense la ret de montanyas ibéricas, la nacionalitat espanyola hauria sigut destruïda varias vegadas. Las montanyas han sigut sempre 'l punt de resistencia de las nacionalitats invadidas. Aixís veyém que la majort part de las vilas de la antigüetat ó de la Etat-mitja son construïdas en llochs alts, en turons ó montanyas ó á las voras dels rius.

Aquestos també foren un excelent medi pera transmetre la llevó civilisadora. Avuy mateix la navegació del Danubi, del Rhin, del Sena, del Loira, del Elba, del Pó y del Vístula, ab sos centenars d' afluents y ab sas magníficas vías fluvials, que facilitan las transaccions in-

teriors ab lo mar, tenen una gran importancia per las nacions que 'ls posseïxen. La falta 'n Espanya de rius navegables ha sigut fatal pèl comerç en general y per molts encontradas en particular. Tota la prosperitat del Egipte es deguda solament al Nil; puig que la configuració d' aquesta encontrada es péssima, son clima insalubre, sa costa inservible pèl tràfic comercial. Londres deu bona part de sa importancia al Támesis, que encara que no tan extens com molts altres rius, los aventatja per sas condicions naturals y per la manera com ha sigut apropiat á las necessitats del comerç.

La influencia del clima sembla més marcada. Per una part determina fins á cert punt la qualitat y quantitat dels aliments. Lo cercle d' aquestos acostuma á ser entre 'ls pobles primitius molt limitat; se reduheix á lo que la comarca dona. Los pobles cassadors se serveixen de la cassa; los pastors de la vianda dels seus remats. d' animals domèstichs y principalment de llet que 's de gran importancia per la seva alimentació; entre 'ls pobles agrícols predominan los aliments vegetals, associats als productes de la cassa, sobre tot en los països cálits; mes en los climas templats y á mesura que 's va cap al Nort, la carn, es lo principal element de la alimentació. Los jacuchs, tongusos y esquimals y casi tota la gent dels països frets son vorasos y ávits de sustancias grassas y oliosas; pero 'n las encontradas calentas, pobles com l' indo y l' árabe, se sosten tota una diada ab un gratat de blat.

Europa per son clima es igualment la regiò més favorescuda. Mentres que 'l fret durant l' any domina tota l' Assia septentrional, en Europa sols agafa una petita part, com es la Laponia y Russia. Europa no te grans sequias ni grans aiguats ni altres importans perturbacions atmosféricas, que la devastin com en l' Assia y 'n l' Africa. L' Océa que la separa de las regions polars, endolsa y regularisa la temperatura de las costas; lo Gulf—Stream entreté l' calor y la humitat del litoral occidental, en tan que 'ls grans fornals de l' Africa 'ns envian de tan en quan grans quantitats de calòrich

No tots los països del globo son propicis al desarrollo de la civilisació; los llochs ahont s' ha establert d' una manera duradera son la